

## Investerings

Om de ouderenzorg te verbeteren en de ambities van het WOZO-programma te realiseren stelt het kabinet de volgende middelen beschikbaar.

| #         | Onderdeel                                                   | 2022      | 2023       | 2024       | 2025       | 2026       | 2027      | Struc     | Struc in |
|-----------|-------------------------------------------------------------|-----------|------------|------------|------------|------------|-----------|-----------|----------|
| <b>1</b>  | <b>Uit de WOZO-actielijnen</b>                              | <b>96</b> | <b>284</b> | <b>361</b> | <b>424</b> | <b>375</b> | <b>50</b> | <b>50</b> |          |
| 2         | Stimuleren wooncombinaties jongeren en ouderen              | 0         | 10         | 20         | 30         | 40         | 50        | 50        | 2027     |
| 3         | Stimuleren langer thuis wonen                               | 7         | 54         | 59         | 43         | 0          | 0         | 0         | 2026     |
| 4         | Stimulering geclusterde woningen (incl. ontmoetingsruimten) | 16        | 57         | 63         | 95         | 71         | 0         | 0         | 2027     |
| 5         | Compensatie aanbieders bouwplannen verpleeghuizen           | 0         | 18         | 36         | 54         | 72         | 0         | 0         | 2027     |
| 6         | Regiobudget scheiden wonen en zorg                          | 40        | 40         | 40         | 40         | 40         | 0         | 0         | 2027     |
| 7         | Stimuleringsbudget Wlz                                      | 30        | 31         | 31         | 31         | 31         | 0         | 0         | 2027     |
| 8         | Passende zorg en inzicht in kwaliteit                       | 3         | 5          | 7          | 8          | 8          | 0         | 0         | 2027     |
| 9         | Waardigheid en trots op locatie                             | 0         | 10         | 25         | 30         | 20         | 0         | 0         | 2027     |
| 10        | Zorgtechnologie en nieuwe concepten verpleegzorg            | 0         | 7          | 7          | 7          | 2          | 0         | 0         | 2027     |
| 11        | Duurzame medische zorg in regio                             | 0         | 6          | 6          | 6          | 0          | 0         | 0         | 2026     |
| 12        | Domeinoverstijgende samenwerking (DOS)                      | 0         | 10         | 27         | 37         | 47         | 0         | 0         | 2027     |
| 13        | Investerings in sociaal domein                              | 0         | 36         | 41         | 43         | 45         | 0         | 0         | 2027     |
| <b>14</b> | <b>Flankerend beleid</b>                                    | <b>3</b>  | <b>37</b>  | <b>36</b>  | <b>34</b>  | <b>10</b>  | <b>10</b> | <b>10</b> |          |
| 15        | Nationale dementiestrategie                                 | 0         | 10         | 10         | 10         | 0          | 0         | 0         | 2026     |
| 16        | Respijtzorg                                                 | 1         | 13         | 13         | 13         | 10         | 10        | 10        | 2026     |
| 17        | Een tegen Eenzaamheid                                       | 2         | 14         | 13         | 11         | 0          | 0         | 0         | 2026     |
| <b>18</b> | <b>WOZO incl flankerend beleid</b>                          | <b>98</b> | <b>321</b> | <b>397</b> | <b>458</b> | <b>385</b> | <b>60</b> | <b>60</b> |          |

Toelichting per regel:

1. Dit betreft de som van de investeringen die vanuit de diverse actielijnen van het WOZO-programma worden gedaan.
2. Het samen wonen van jong en oud wordt gestimuleerd door de bouw van dergelijke plekken te realiseren (via het programma Wonen en Zorg voor ouderen); en het verstrekken van een subsidie aan aanbieders om jongeren te huisvesten.
3. Ter stimulering van langer thuis wonen wordt geïnvesteerd in:
  - a. Reablement, voorbereiden op ouder worden en het versterken van de ondersteuningsstructuur en samenwerking in de wijk;
  - b. Het stimuleren van de implementatie- en opschaling van goede initiatieven / trajecten gericht op digitale ondersteuning en zorg voor ouderen in het sociaal domein en het verlengen van de Stimuleringsregeling E-health Thuis (SET).

4. Dit betreft het stimuleren van geclusterde woonvormen en ontmoetingsruimten middels een subsidieregeling (via het programma Wonen en Zorg voor ouderen);
5. De maatregel scheiden wonen en zorg is erop gericht ouderenzorg in toenemende mate op basis van een leveringsvorm exclusief verblijf te verstrekken. Dit heeft ook consequenties voor de capaciteitsplanning van zorgaanbieders. Er is geïnventariseerd in hoeverre lopende capaciteitsuitbreidingen nog aangepast konden worden om aan te sluiten bij de transitie scheiden wonen en zorg. Voor de plekken waar dit niet mogelijk bleek, is tijdelijke compensatie op basis van zorg met verblijf mogelijk.
6. Het scheiden van wonen en zorg vraagt aanbieders om in toenemende mate de zorg zonder verblijf in te richten. Met het regiobudget gaan zorgkantoren de beweging scheiden wonen en zorg stimuleren. De middelen worden betrokken bij de inkoopafspraken en kunnen worden ingezet voor de concretisering van de regiomonitor 'bouwplannen voor ouderen' naar passende realisatie per subregio; ondersteuning van pilots met betrekking tot community care concepten; ondersteuning en versterking sociale infrastructuur; en versterking van de digitale infrastructuur.
7. Niet alleen met scheiden wonen en zorg, maar ook met andere maatregelen werkt het kabinet aan houdbare en toegankelijke langdurige zorg. Het regionaal stimuleringsbudget helpt zorgaanbieders in de ouderen- en gehandicaptenzorg de noodzakelijke omslag te maken naar een toekomstbestendige, betaalbare, toegankelijke en kwalitatief goede Wlz-zorg. Het stimuleringsbudget kan worden ingezet voor: modern werkgeverschap (anders werken in de zorg); het versterken van de regionale samenwerking en (opschaling van) technologie en innovatie.
8. Binnen het programma Passende zorg in de Wlz wordt gewerkt om in de langdurige zorg inzicht effectiviteit en doelmatigheid van de geleverde zorg te vergroten en sturingsmogelijkheden op effectieve zorg te ontwikkelen. Inzicht in kwaliteit heeft als doel om binnen de langdurige zorg transparantie over kwaliteit en leren van elkaar te verbeteren. Er wordt een instrument ontwikkeld dat door alle instellingen kunnen toepassen.
9. Waardigheid en Trots op locatie is een beproefde manier om daadwerkelijke veranderingen in de zorgverlening van alledag te realiseren. Het accent verschuift van algemene kwaliteitstrajecten naar trajecten waarbij de omslag wordt gemaakt van traditionele verpleeghuiszorg naar het bieden van zorg waarbij wonen en zorg zijn gescheiden. Zo ondersteunt Waardigheid en trots op locatie aanbieders bij het maken van de beweging die met het WOZO-programma wordt beoogd. Een subsidie wordt verstrekt in combinatie met concrete en bindende afspraken.
10. Er wordt geïnvesteerd in individuele ondersteuning voor zorgaanbieders bij de implementatie van zorgtechnologie, de gezamenlijke inkoop van zorgtechnologie en in het bundelen en vergroten van kennis over zorgvastgoed en nieuwe verpleegzorgconcepten.
11. Het programma duurzame medische zorg in de regio zet in op toekomstbestendig, regionaal organiseren van medisch generalistische zorg en draagt daarmee bij aan randvoorwaarden voor het scheiden van wonen en zorg én aan positionering van behandeling.
12. Om domeinoverstijgende samenwerking te bevorderen en het beroep op Wlz-zorg te verminderen wordt ruimte geboden om preventieve maatregelen in de domeinen voorafgaand aan Wlz-zorg te cofinancieren.
13. Binnen het sociaal domein wordt geïnvesteerd in het versterken van informele zorg, extra inzet vrijwilligers, het bieden van extra ondersteuning aan mantelzorgers implementatie van de handreiking 'Kwetsbare ouderen thuis' en welzijn op recept.
14. Dit betreft de som van investeringen die buiten het WOZO-programma worden gedaan, maar wel raakvlakken hebben met de ouderenzorg.
15. Mensen met dementie en hun naasten kunnen als waardevol lid van onze samenleving functioneren en goede ondersteuning en zorg ontvangen. Dat is de missie van de Nationale Dementiestrategie. Er wordt ingezet op een vroegtijdige aanpak van de problemen die mensen met dementie en hun naasten ervaren. Het is daarmee ook gericht op preventie ter voorkoming van een snelle achteruitgang van mensen met dementie. Een dergelijk vroegtijdige aanpak stimuleert dat mensen met dementie zo lang mogelijk actief blijven en meer sociale contacten hebben, waardoor de inzet van zwaardere zorgvormen minder nodig is en de naasten van mensen met dementie de mantelzorg langer vol kunnen houden.
16. Het doel van de inzet op respijtzorg is om een passend, innovatief en meer gebruikt (respijtzorg)aanbod voor mantelzorgers te creëren en er daarbij voor te zorgen dat de ervaren druk op mantelzorgers in de toekomst beperkt blijft. Daarnaast wordt verkend hoe we van mantelzorgers een meer collectieve opgave kunnen maken, waarbij alle levensgebieden van mantelzorgers een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben in

het meer “omzien naar elkaar”. Dit betekent dat ook werkgevers, scholen, zorgprofessionals oog hebben voor mantelzorgers en hen positie geven om hulp aan hun naasten te kunnen blijven geven.

17. Het doel van het programma Eén tegen eenzaamheid is om de trend van eenzaamheid om te buigen, zodat in 2025 een lager percentage van de ouderen in Nederland zich eenzaam voelt. Het programma werkt in een brede samenwerking met veel partijen in de samenleving aan het signaleren en bespreekbaar maken van eenzaamheid en het doorbreken en duurzaam aanpakken van eenzaamheid.
18. Dit betreft het totaal van de investeringen vanuit de actielijnen van het WOZO-programma en het flankerend beleid en de nog aan te wenden middelen.